

netwerk
tegen
armoede

10 richtlijnen voor een evenwichtige beeldvorming rond armoede

1. De journalist/programmamaker vermijdt stereotiepe beeldvorming van MIA.

Met stereotype beeldvorming bedoelen we vooroordelen die in de middenklasse (en ook onder journalisten) vaak opduiken. Mensen in armoede worden vaker in het individueel schuldmodel of ongevalmodel geduwd dan in andere modellen: mensen hebben pech, zijn lui, volgen hun kinderen niet op, geven geld uit aan niet-noodzakelijke dingen, ...

2. Journalist/programmamaker probeert verschillende facetten van armoede in beeld te brengen.

Vaak zien we dat 1 aspect van armoede eruit gelicht wordt (bvb. lage scholingsgraad, slechte huisvesting, laag inkomen, ...). In de realiteit is het meestal een web van oorzaken en problemen die elkaar versterken. Uiteraard is het niet mogelijk om de hele problematiek in 1 artikel of 1 reportage te schetsen, maar over een langere periode (of in een artikel- of reportagereeks) zouden wel de verschillende facetten en oorzaken van armoede aan bod moeten kunnen komen.

3. MIA zijn slachtoffers (van armoede). Behandel ze als dusdanig.

Hiermee bedoelen we dat armoede een sociaal onrecht is, waar mensen het slachtoffer van zijn. In die zin hebben ze ook recht op bescherming (van privacy) als elk ander slachtoffer.

4. Journalist/programmamaker respecteert mening van MIA en suggereert zelf geen antwoorden.

Al te vaak gebeurt het dat een journalist mensen in armoede benadert met een verhaal dat hij al volledig uitgeschreven heeft, armoede in een format als het ware. Van arme mensen met extreemrechtse sympathieën tot mensen die enkel op een cheque wachten om er terug bovenop te komen.

5. Minderjarigen worden nooit in beeld gebracht zonder uitdrukkelijke toestemming van ouders of voogd.

Uiteraard is ook toestemming vereist van de minderjarige zelf, maar die kan op zich nooit voldoende zijn.

6. Beelden van privé-omgeving kunnen enkel met medeweten en uitdrukkelijke toestemming van betrokkene.

Zelfs met toestemming van de betrokkene moet de journalist/programmamaker daar nog altijd omzichtig mee omspringen (zie richtlijn 7).

7. Journalist/programmamaker publiceert geen beelden die waardigheid aantasten, ook niet met toestemming van de betrokkene.

Sluit aan bij richtlijn 6

8. Armoedeorganisaties begeleiden MIA bij interviews zonder hun vrijheid van spreken te belemmeren.

Armoedeorganisaties en verenigingen begeleiden en ondersteunen zoveel mogelijk, maar het is uiteindelijk de betrokkene zelf die beslist of hij al dan niet deelneemt aan een reportage en wat hij daarin al of niet vertelt of laat zien, mits inachtneming van de overige richtlijnen (in het bijzonder 6 en 7).

9. Armoedeorganisaties organiseren mediatraining voor MIA.

Netwerk tegen Armoede en De Link gaven in 2012 mediatraining aan in totaal 43 mensen.

10. MIA en hun verenigingen respecteren onafhankelijkheid van journalist/programmamaker.

Mensen in armoede en (in tweede instanties) hun verenigingen moeten kunnen beslissen over wat ze al of niet zelf zeggen of in beeld laten brengen, maar ze hebben geen zeggenschap over welke andere betrokkenen aan het woord komen of welke andere beelden gebruikt worden.

- ♦ MIA = Mensen in armoede